

ਦਫਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ, ਪੰਜਾਬ, ਮੋਹਾਲੀ
'ਬਲਾਕ-ਈ, ਪੀ.ਐਸ.ਈ.ਬੀ. ਕੰਪਲੈਕਸ, ਵਿੱਦਿਆ ਭਵਨ, ਛੇਵੀਂ ਮੰਜਿਲ, ਫੇਜ਼-8, ਮੋਹਾਲੀ
ਫੋਨ ਨੰ. 0172-2212221

ਵੱਲ :-

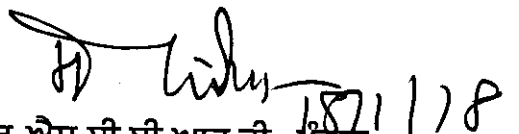
ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿੱ), ਪੰਜਾਬ
ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ
ਸਮੂਹ ਮੈਥ ਅਧਿਆਪਕ
ਪੰਜਾਬ।

ਮੀਮੋ ਨੰ. SCERT/QP/UP/2014,2018।044
ਮਿਤੀ :- 19 .01.2018

ਵਿਸ਼ਾ :- ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ SA-2, 2017-18 ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਸਬੰਧੀ।

- 1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ।
- 2.0 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਨੰ: SCERT,QP/UP/2014, QPR-1, ਮਿਤੀ-18.09.2017 ਦੁਆਰਾ ਗਣਿਤ ਵਿਸ਼ਾ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ SA2 ਦਾ ਮਾਡਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫੀਲਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ ਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਣਿਤ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ। ਇਹ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ, ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਣ।
- ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ Question cum- answer sheet ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੁਲ ਅੰਕ 80 ਹੋਣਗੇ।

ਨੱਥੀ : ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ, ਪੰਜਾਬ 18/1/18

ਜਰੂਰੀ ਨੋਟ:-

1. ਭਾਗ-ਓ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 8 ਤੱਕ ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ ।
2. ਭਾਗ-ਅ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 16 ਤੱਕ ਦੋ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ ।
3. ਭਾਗ-ਬ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 17 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 24 ਤੱਕ ਚਾਰ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ ।
4. ਭਾਗ-ਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 25 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 28 ਤੱਕ ਛੇ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ ।

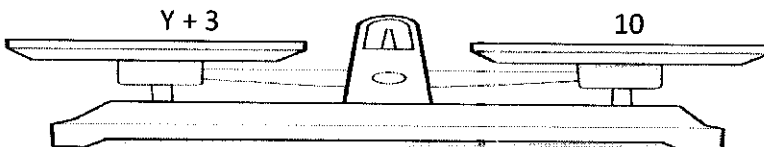
ਭਾਗ-ਓ (1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

1. -11 ਅਤੇ 0 ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ _____ ਹੈ।
2. ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਦਾ ਭਿੰਨ ਰੂਪ _____ ਹੈ।
3. ਜੇਕਰ ਰਵੀ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਉਮਰ x ਸਾਲ ਹੈ ਤਾਂ 5 ਸਾਲ ਬਾਦ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ:
(ੳ) $5x$ (ਅ) $x + 5$ (ੲ) $x - 5$ (ਸ) $x/5$
4. $4p \times 0$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ ?
(a) $4p$ (ਅ) 0 (ੲ) 4 (ਸ) p
5.

$2101 - 169 =$ _____
6. ਬੀਜ ਗਣਿਤਕ ਤਤਸਮਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ : $(a-b)^2 =$
7. 3^0 ਦਾ ਮੁੱਲ 3 ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ?
8. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਿਣਾਤਮਕ ਸੰਖਿਆ -1 ਹੈ। ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ?

(ਭਾਗ-ਅ) (2 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

9. Y ਦੇ ਕਿਸ ਮੁੱਲ ਲਈ ਤੱਕੜੀ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ ।

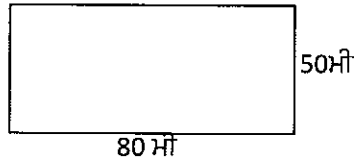

10. ਇੱਕ ਥੈਲੇ ਵਿੱਚ 4 ਲਾਲ ਅਤੇ 2 ਪੀਲੀਆਂ ਗੋਦਾਂ ਹਨ । ਇਹ ਗੋਦਾਂ ਰੰਗ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਰੂਪ ਹਨ। ਥੈਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਖੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਪੀਲੀ ਗੋਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

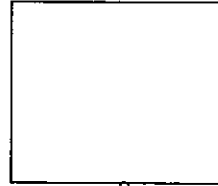
11. ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ:

(ੳ) $-4 + (-5) = \underline{\hspace{2cm}}$ (ਅ) $-3 \times 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

12. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਦਾ ਪਰਿਮਾਪ ਵੱਧ ਹੈ?

ਚਿੱਤਰ-1

ਚਿੱਤਰ-2

13. $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

14. ਜਗਦੀਪ ਕੋਲ 20 ਮੀ. ਲੰਬੀ ਪਾਇਪ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਨੇ $2\frac{1}{3}$ ਮੀਟਰ ਟੁਕੜਾ ਕੱਟ ਲਿਆ। ਬਚੀ ਹੋਈ ਪਾਇਪ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਪਤਾ ਕਰੋ।

15. $6p - 12q$ ਦੇ ਗੁਣਨਖੰਡ ਬਣਾਓ।

16. $-20x^4 \div 10x^2$ ਹੱਲ ਕਰੋ ।

(ਭਾਗ-ੲ) (4 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

17. ਸਮੀਕਰਨ $4z + 3 = 6 + 2z$ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

18. ਚਤੁਰਭੁਜ JUMP ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ : $JU = 3.5 \text{ cm}$, $UM = 4 \text{ cm}$, $MP = 5 \text{ cm}$, $PJ = 4.5 \text{ cm}$, $PU = 6.5 \text{ cm}$ ਹੈ।

19. ਹੱਲ ਕਰੋ:

(ੳ) $-475 - 237 = \underline{\hspace{2cm}}$

(ਅ) $-2 \times 3 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

(ੲ) ਇਕ ਬਸਤੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 205 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 17 ਬਸਤਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਤਾ ਕਰੋ।
ਜਾਂ

ਪਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੈੱਟ ਸੁਕੇਅਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਆਇਤ ਅਤੇ ਵਰਗ ਚਤੁਰਭੁਜ ਬਣਾਓ ।

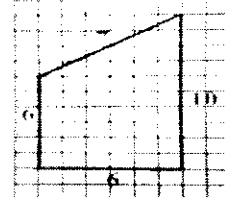
20. ਕਿਸੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ 30 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਆਮਦਨ (ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ) ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

830,815,890,810,835,836,869,845,898,890,820,860,832,833,855,845,804,808,
812,890,885,835,835,836,878,840,808,890,806,840

ਮਿਲਾਣ ਚਿੰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 800-810, 810-820 ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਸਾਰਣੀ ਬਣਾਉ

21. $(a+7)$ ਨੂੰ $(b-5)$ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰੋ।

22. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਮਲੰਬ ਚਤੁਰਭੁਜ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 1ਸਮ^2 ਹੈ।

23. ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ:

$$(3^{-1} + 4^{-1} + 5^{-1})^0$$

24. $25m^2 + 30m + 9$ ਦੇ ਗੁਣਕਭੰਡ ਬਣਾਉ।

ਜਾਂ

$(x^3 + 2x + 3x)$ ਨੂੰ $2x$ ਨਾਲ ਭਾਗ ਕਰੋ।

(ਭਾਗ-ਸ) (6 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

25. ਦੋ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 5:3 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ 18 ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਪਤਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

(ੳ) ਮੇਰੇ ਕੋਲ 18 ਬੰਟੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬੰਟੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਦੱਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਿੰਨੇ ਬੰਟੇ ਹਨ।

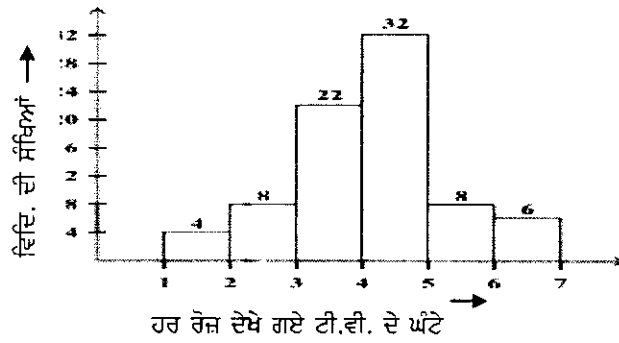
(ਅ) ਰਾਜੂ ਨੇ 8 ਕਮੀਜ਼ਾਂ 784 ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਇੱਕ ਕਮੀਜ਼ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

26. ਕਿਸੇ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਈ ਚਾਰਟ (ਗੋਲ ਨਕਸ਼ਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਓ।

ਭਾਸ਼ਾ	ਹਿੰਦੀ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	ਮਰਾਠੀ	ਤਾਮਿਲ	ਬੰਗਾਲੀ	ਜੋੜ
ਵਿਦਿ. ਦੀ ਗਿਣਤੀ	40	12	9	7	4	72

ਜਾਂ

ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ(ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਰਾਫ਼ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:

- (ੳ) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਟੀ.ਵੀ. ਦੇਖਿਆ?
- (ਅ) 4 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਟੀ.ਵੀ. ਦੇਖਿਆ?
- (ੲ) ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਟੀ.ਵੀ. ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ 5 ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ?
27. (ੳ) ਤਤਸਮਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ $(102)^2$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

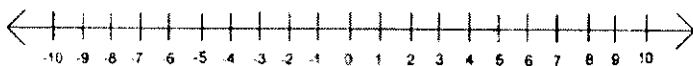
(ਅ) $(6x + 7)(6x - 7)$: ਢੁੱਕਵੇਂ ਤਤਸਮਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

ਜਾਂ

- (ੳ) ਤਤਸਮਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ $(xy + 3z)^2$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ।
- (ਅ) ਢੁੱਕਵੇਂ ਤਤਸਮਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ $51^2 - 49^2$ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ।
28. ਇੱਕ ਘਣਾਕਾਰ ਗੱਤੇ ਦੇ ਡੱਬੇ ਦਾ ਮਾਪ 60 ਸਮ × 54 ਸਮ × 30 ਸਮ ਹੈ। ਇਸ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ 6 ਸਮ ਭੁਜਾ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨੇ ਘਣ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਜਾਂ

(ੳ) $-4 + 5$ ਨੂੰ ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਤੇ ਦਰਸਾਉ:

(ਅ) -8 ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਜੋੜਣ ਤੇ ਸਾਨੂੰ -17 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ੲ) $(1) \frac{1}{3} \times \frac{6}{5} = \underline{\hspace{2cm}}$

(2) $\frac{1}{3} \div \frac{1}{6} = \underline{\hspace{2cm}}$